

Marmara Depreminin maliyetleri TÜSİAD'a göre 17 milyar dolar, DPT'ye göre 15-19 milyar dolar, Dünya Bankası'na göre 12-17 milyar dolar olarak belirlenmiştir.

Büyük Çaplı Bir Marmara Depreminin Yaratacağı Ekonomik, Sosyal Tahribat

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) tarafından yapılan çalışmalarda büyüklüğü 7,5 ve 7,7 olan iki ayrı deprem senaryosuna göre oluşacak muhtemel kayıp ve hasar durumu; 50 bin ile 60 bin arasında ağır hasarlı bina, 500 bin ile 600 bin arasında evsiz aile, 70 bin ile 90 bin civarında ölü, 120 bin ile 130 bin civarında ağır yaralı, 400 bin civarında hafif yaralı, bin ile 2 bin noktada su sızıntısı, 30 bin doğalgaz servis kutusunda gaz çıkışı, 140 milyon ton enkaz, 1 milyon kişi için kurtarma operasyonu, 330 bin çadır, 50 milyar dolar civarında maddi kayıp olarak tahmin edilmektedir.

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü'nün raporlarına göre de İstanbul'da toplam 35-40 bin binanın tamamen, 70 bin binanın ağır, 200 bin binanın da orta derecede hasar göreceği öngörülmüyor. Bu kapsamda, sadece İstanbul'da kayıpların 11 milyar dolarlık kısmının yalnızca bina hasarlarına bağlı olacağı tahmin edilmektedir. Bu noktada depreme karşı alınan önlemler konusu son derece önem taşımaktadır.

Mühendislik piyasacı bir zihniyetle 'maliyet'e feda ediyor

İlgili bir Bakanlık tarafından 2010-2014 yıllarını kapsayacak olan Stratejik Plan kapsamındaki "Stratejik Yönetim Projesi Süreç Raporu"nda söylenen, "Çok sayıda binanın detaylı mühendislik hesapları ile deprem güvenliğini belirlemek hem insan kaynağı hem de finansal açıdan mümkün değildir. Bu nedenle alternatif bir yola ihtiyaç vardır. Bu proje kapsamında mevcut yapı stoğundaki riski yüksek binaların detaylı mühendislik hesapları kullanılmadan hızlı bir biçimde belirlenebilmesi için hızlı değerlendirme yöntemleri geliştirilmesi planlanmaktadır" şeklindeki yaklaşım bilimsel teknik gereklilikler açısından kabul edilemez niteliktedir; mühendisliğin kamusal hizmetten tasfiyesini öngörmektedir. "İnsan kaynağı" gerekçesindeki mühendislik faktörünün, işsiz mühendisler gerçeğinin atlanarak değerlendirilmesi ve detaylı mühendislik hesapları gereklerinin bir "maliyet" ve "finansal" sorun olarak görülmesi, toplumun can ve mal güvenliğinin nasıl ele alındığını göstermektedir.

Yapı denetiminin mevcut durumu

81 ilimizin 55'inin Birinci Derece Deprem Bölgesinde bulunmasına karşın Yapı Denetim Yasasının 2001'de yalnızca 19 ili kapsamına alması, tüm illere ise ancak 1 Ocak 2011'den itibaren yayılacak olması; Deprem Şurası, Ulusal Deprem Konseyi gibi oluşumların devre dışı bırakılması ve mühendislik, mimarlık hizmetlerine gereken önemin verilmemesi, deprem önlemlerinin ülkemizdeki yetersizliğine ilişkin ciddi ipuçları sunmaktadır. Türkiye'de 17 milyon civarındaki yapı stokunun yüzde 67'si ruhsatsız ve kaçak, yüzde 60'ı 20 yaş üzeri konutlardan oluşmakta ve yüzde 40'ı depreme karşı güçlendirilmesi gerekir durumdadır. İşte bu noktada yapı denetimi konusu birinci derecede önem taşımaktadır.

1999 Marmara depremi sonrasında yapılan yapı denetimi düzenlemeleri sorunları çözememiş, kamusal denetim alanını ticarileştirerek özelleştiren, katılımcılığı reddeden, meslek odalarının önerilerine kapılarını kapatan bir anlayış tercih edilmiştir. Depremle ilgili en önemli yasal düzenlemelerden biri olan 2001 tarihli 4708 sayılı Yapı Denetim Yasasında kamu yapıları denetim dışı kalmakta ve TMMOB'ye bağlı ilgili Odaların yasa ve yönetmeliklerce tanınmış görevleri içinde bulunan mühendislik, mimarlık hizmetlerinin mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme boyutları içerilmemektedir. Diğer yandan yasa, yapıları yalnızca bina taşıyıcı sistemlerden ibaret görmektedir. Oysa Marmara Depremi sonrası yapılan incelemeler, oluşan kayıpların % 80'e varan kısmının, taşıyıcı sistemlerin gördüğü zarara bağlı olarak tesisatlarda oluşan hasarlar nedeniyle meydana geldiğini göstermiştir.

Deprem sorununa kalıcı önlemler için öneriler

Deprem sorununa güvenli önlemler açısından yapılması gereken bazı temel hususlar şunlardır.

- Deprem öncesi, deprem sırası ve sonrasında yapılacak çalışmalara ilişkin kamu ve toplum yararını temel alan Ulusal Deprem Stratejisi, Türkiye Deprem Master Planı ve Afet Yönetimi Stratejik Planı oluşturulmalıdır.
- Yapı denetimi uygulamasını yönlendiren her türlü karar sistemi, ilgili bütün kurum ve kuruluşların katılımıyla oluşturulmalıdır. İmar, Yapı, Dönüşüm Alanları, Yapı Denetim ve Afet Yasaları; TMMOB ve bağlı ilgili Odalar, üniversiteler ve ilgili kesimlerin katılımıyla düzenlenmeli; bu kuruluşlar mevzuat süreçlerinin asli unsurları olarak tanınmalıdır.

• Mevcut Yapı Denetim Yasasının öngördüğü, ticari yanı ağır basan yapı denetim şirketi modeli yerine; uzmanlık ve ahlaki niteliklere sahip yapı denetçilerinin etkinliğine dayalı, meslek odalarının sürece etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeli benimsenmelidir. Mevcut yasa iptal edilerek yeni bir yasa çıkarılmalı; 3194 Sayılı İmar Yasası ve bağlı ikincil mevzuat, söz konusu model esas alınarak yeniden düzenlenmelidir.

• Bütün kamu yapıları yasa kapsamına alınmalı; TOKİ, KİPTAŞ vb. kuruluşların inşaatlarının denetimi, yeni yapı denetim sistemine dahil edilmelidir.

• Denetçi belgeleri ve takibi TMMOB'ye bağlı Odalar tarafından verilmeli; yapı denetimi mekanizmasında yer alan meslektaşların sicillerinin tutulması ve meslek içi eğitimler TMMOB'ye bağlı Odalarca yapılmalıdır.

• Bina ve doğal eki mekanik tesisatının tasarım, üretim ve bakımında üretenler ve denetleyenler MMO tarafından belgelendirilmiş konunun uzmanı mühendisler olmalı, bu husus bütün yasal düzenlemeler ve Yapı Denetimi Yasasında yer almalıdır.

• TMMOB tarafından hazırlanan "Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Belirlenmesi ve Belgelendirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı" ivedilikle yasalaşmalıdır.

• I. ve II. sınıf gayri sıhhi müesseseler kapsamındaki endüstriyel tesislerin birbirlerine güvenlik-yaklaşma mesafeleri konusunda gerekli çalışmalar yapılarak standart ve koşullar imar mevzuatına aktarılmalı; bu mesafeler içindeki alanlar Bakanlar Kurulu Kararı ile "afet bölgesi", "yapı yasaklı alan" ilan edilmelidir.

• Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, makina, elektrik mühendisleri ve mimarların tasarım, üretim ve denetim aşamalarında aktif rol üstlenebilecekleri şekilde düzenlenmelidir.

• Okullar, hastaneler başta olmak üzere kamu yapılarının depreme karşı güvenli olup olmadıklarının konunun uzmanı mühendisler tarafından tespitine yönelik çalışma başlatılmalı, üniversiteler, TMMOB'ye bağlı ilgili Odalar ve Belediyeler bu çalışmada yer almalıdır.

• Sağlık, su, yağmur suyu, atık su, sıcak su, kızgın su, buhar, kızgın yağ, ısıtma, soğutma, asansör, doğalgaz, LPG, sanayi gazı, yakıt, yangın, acil durum, ışıklandırma, yangın, elektrik, yalıtım, güvenlik, depolama, havuz, iletişim ve ulaştırmaya ilişkin tüm tesisat uygulamaları deprem, acil ve afet durumları açısından incelenmeli ve TMMOB'ye bağlı ilgili Odaların eğitim, belgelendirme, denetim süreçlerine tabi olmalıdır.

• Doğalgaz, elektrik, ısıtma kazanları, jeneratörler ve gaz tesisatları için erken uyarıcı ve gaz/akım kesici sistemler uygulanmalı, denetimleri meslek odalarınca yürütülmelidir. Doğalgaz firmalarının MMO'dan yetki belgeli mühendislerle çalışması sağlanmalı; doğalgaz projeleri ve montaj denetimlerinin MMO'nun mesleki denetiminden geçirilmesi sağlanmalıdır.

• Yapı Sigortası ve Mesleki Sorumluluk Sigortası sistemine bir an önce geçilmelidir. MMO, bu konularda bütün yetkilileri gerekli adımları atmaya ve işbirliğine çağırılmaktadır.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ARAÇLARINI LPG'YE DÖNÜŞTÜRMEK İSTEYEN VEYA DÖNÜŞTÜRMÜŞ YURTTAŞLARIMIZIN, ARAÇ DÖNÜŞÜMLERİNİN SON KONTROLÜNÜ VE PERİYODİK GAZ SIZDIRMAZLIK TESTİNİ MMO'YA YAPTIRMASI GEREKMEKTEDİR

14.08.2010 tarihinde Erdoğan Aydoğan sürücülüğünde Bodrum'dan İzmir'e giden ve içinde dört turizmcinin bulunduğu (48 UJ 999 plakalı) LPG'li araç, Bodrum Torba mevkiinde bir anda çıkan alev üzerine yanmıştır. Yaptığımız incelemeler sonucu, aracın bir ay önce İzmir'deki yetkisiz bir firma tarafından LPG'li kullanıma dönüştürüldüğü, bu firmanın Odamızda tescilinin bulunmadığı ve aracın LPG kontrol merkezlerimize gelmediği tespit edilmiştir.



Toplumun can ve mal güvenliği açısından olası vahim olayları önlemek için LPG'li araç dönüşüm ve kontrolleriyle ilgili bazı hususları kamuoyu ile yeniden paylaşmak istiyoruz.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı AİTM Yönetmeliği uyarınca, araçların muayene istasyonlarında fenni periyodik muayeneleri öncesinde istenmesi gereken LPG Gaz Sızdırmazlık Raporu düzenleme çalışması 1999 yılından beri; Bakanlığın yaptığı yetki devri sonucu araçların LPG'ye dönüşümlerinin son kontrolüyle ilgili Montaj Tespit Raporu onayı düzenlenmesi çalışması da 2005 yılından bu yana, TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) tarafından başarıyla yürütülmektedir.

Yetkili firmalarca LPG'li kullanıma dönüştürülen her araç, Odamız bünyesindeki uzman mühendislerce tek tek kontrol edilmekte, standartlara uygun olmayan dönüşümlerin düzeltilmesi sağlanmakta, araçların trafik tescilleri ve fenni muayeneleri Odamızın bu denetiminden sonra yapılabilmektedir. Ancak ilgili mevzuata ve standartlara uygun olmayan, yetkisiz firmalarca dönüştürülmüş, bu dönüşüme ilişkin son kontrollerini ve periyodik gaz sızdırmazlık kontrollerini Odamıza yaptırmayan araçların trafikte var olduğu bilinmektedir. Bu tür araçların trafikten men edilmesi gerektiği açıktır.

Odamızın görev ve yetki alanında giren hususlarla ilgili olarak, araçlarını LPG'li kullanıma dönüştürmek isteyen veya bu dönüşümü yaptırmış ama bu işlemi yapan firma/lar tarafından son kontrol için Odamıza yönlendirilmemiş araç sahiplerinin, can ve mal güvenlikleri için yasal gerekliliklere dikkat etmesi gerekmektedir. **Dönüşüm yapan firmanın MMO'dan tescilli olup olmadığı, firmada MMO yetki belgeli bir mühendisin istihdam edilip edilmediği, dönüşümde kullanılan malzemelerin ilgili standartlara uygun olup olmadığı yurttaşlarımızın dikkat etmesi gereken hususların başında gelmektedir. Yurttaşlarımızın yetkili firmalarda dönüşüm yaptırdıktan sonra MMO'nun düzenleyeceği Montaj Tespit Raporu onayını almaları ve özel araçların iki yılda bir, ticari araçların ise yılda bir kez gaz sızdırmazlık testlerini yine Odamıza yaptırmaları gerekmektedir. Kamuoyu ve yurttaşlarımıza önemle duyururuz.**

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ'NDE SAVAŞSIZ, İŞGALSİZ, SÖMÜRÜSÜZ BAŞKA BİR DÜNYAYI MÜMKÜN KILMAK ELLERİMİZDEDİR!



1939'da Nazi ordularının Polonya'ya girdiği tarih olan 1 Eylül, emperyalizm ve ona bağlı savaş lobilerinin yargılandığı, emperyalist savaşların lanetlendiği, eşitlik, barış ve özgürlük istemlerinin dile getirildiği eylemlerle dünya çapında her yıl anılmaktadır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde ülkemizde demokrasi ve toplumsal barış önündeki en önemli engellerden biri olarak Kürt sorununda yaşanan çözümsüzlüğü görüyoruz.

Konunun bütün toplumun sorunu olduğu gerçeğinden uzak, pragmatist ve halkları etnik temelde kutuplaştıran militarist yaklaşımların yukarıdan aşağıya salgılandığı ülkemiz, bu sorun ekseninde oldukça kritik gelişmelere gebe. Hatay Dört Yol ve Bursa İnegöl'de gerçekleşen kışkırtma ve linç girişimleri bu tehlikelerin ön sesleridir.

Her ne kadar dile getirilmese de Kürt sorununun hafızalara getirdiği "ayrımcılık", "ayrılma/ayrılık psikolojisi" yönündeki bütün modeller ve önermelerin, emperyalizmin "böl-yönet" politikasına ve ABD'nin bölgeye yönelik kaostan beslenen çıkarlarına hizmet ettiği, edeceği açıktır.

Bu politikaların tamamının bölge halklarının aleyhine olduğu çok açıktır. Bizce çözüm Kürtler ve Türklerin birlik içinde bir arada yaşamasında aranmak zorundadır.

Sorununun çözümüne katkıda bulunacağı inancıyla Odamızca düzenlenen "GAP ve Sanayi" kongrelerimizden süzülen görüşleri bir kez daha kamuoyunun bilgisine sunuyoruz.

• "Emperyalist senaryolara karşı ülkemizi güçsüz kılan Kürt sorunu kapsamlı bir demokratikleşme çerçevesinde çözülmeli, Anayasa bugün AKP'nin yaptığı gibi değil, emek ve tüm temel demokratik haklar bağlamında değiştirilmeli, toplumdaki eğilimlerin siyaset ve parlamentoda temsili önündeki bütün engeller kaldırılmalıdır.

• Bölgenin ekonomik, sosyal gelişimi ve kalkınmasını sağlayıcı politikalar ivedilikle merkezi, bölgesel ve sektörel planlamaya dayandırılmalı; devlet ve sanayi kesimi bölgeye yatırım yapmama tutumunu gözden geçirmeli; kamu etkin bir şekilde devreye girmeli, kamu harcamaları ciddi bir şekilde artırılmalıdır. Kamu iktisadi işletmeciliği yaşama geçirilmeli, merkezi bir planlama dahilinde kamu eliyle sanayileşme süreci başlatılmalıdır.

• Kalkınma projelerinde rol oynayacak emek ve zengin yeraltı kaynaklarının işlenmeden bölge dışına satılması yanlısına düşülmemeli, bölge emperyalistlerin iştahını kabartacağı bir pazar alanı olmaktan çıkarılmalıdır.

• Tarımda ve köylülükte düzen değiştirilmeli, toplumsal kalkınma ve adil bölüşüm için toprak mülkiyeti yeniden düzenlenmeli, yeni bir tarım politikası tanımlanmalı, küçük üreticiye destek sağlanmalı, toprak ve tarım reformu yapılmalıdır. Tarımsal sulama için gerekli planlama ve kaynak transferi yapılmalıdır.

• Tarımdaki mevcut dönüşüm sonucu oluşan işsizliğin önlenmesi için ek önlemler alınmalı, işsizliğin yaygın olduğu bölgede istihdama yönelik özel kamu yatırımları yapılmalıdır.

• Zorunlu göçlere maruz kalan köylülerin ön koşulsuz olarak köylerine geri dönüşleri ve üretim sürecine dâhil olmaları sağlanmalı, boşaltılmış köyler ve sınır boyunca mayınlanmış bölgeler temizlenerek organik tarıma açılmalı, çayır-mera alanları oluşturulmalı, hayvancılık teşvik edilmelidir.

• GAP Projesinin ürettiği katma değer, projenin bitirilmesi için kullanılmalıdır.

• Bölgede yaşayan yurttaşların eğitim hizmetlerinden eşit bir şekilde yararlanması sağlanmalı, okur-yazar oranı yükseltilmeli, cinsiyet ayrımcılığının üzerine gidilmelidir.

• Toplumsal refah ve huzurun sağlanması ve sosyal yaşamın barışçıl demokratik bir ortamda tesisi ve ülke demokrasisinin istikrarlı bir zemine oturması için yapısal reformlar gerçekleştirilmeli; silahlar susmalı, koruculuk kaldırılmalı, yaşanan terör ve şiddet politikalarının ortaya çıkardığı tüm olumsuz koşullar ortadan kaldırılmalı, insan hakları ihlalleri durdurulmalı, faili meçhul cinayetler aydınlatılmalıdır."

TMMOB Makine Mühendisleri Odası, toplumsal sorumlulukları doğrultusunda sanayileşmiş, kalkınmış, demokratikleşmiş bir Türkiye için, karanlığa, ayrımcılığa, savaşa, emperyalist çıkarılara karşı ülkemizde, bölgede ve dünyada barışı savunmaya devam edecek; 1 Eylül'de barış ve insanca yaşam talebinin yankılandığı bütün alanlarda yerini alacaktır.

Eşitliğin, özgürlüğün, demokrasinin egemen kılındığı bir toplumsal ortam ve başka bir Türkiye mümkündür. Savaşızsız, işgalsiz, sömürsüz başka bir dünyayı mümkün kılmak ellerimizdedir!

1 Eylül Dünya Barış Günü'nü bu bilinçle kutluyor, meslektaşlarımızı ve kamuoyunu bu özlemlere duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

SIYASAL İKTİDARIN YAPI DENETİMİ İLE İLGİLİ ALDIĞI KARARLAR DOĞRU DEĞİLDİR. BİZ GERÇEK BİR YAPI DENETİMİ İSTİYORUZ.



17 Ağustos depreminin 11. yıldönümü nedeniyle deprem bir kez daha gündemimizde. Marmara depreminden sonra, yaşanan felaketten aldığımız ders; "yapı üretiminin yeterince denetlenmemiş" olmasıydı.

Ne yazık ki ülkemizde yapı üretim süreci ranta bağlı olarak şekillenmekte, konut üretiminde esas beklenti getiri üzerine kurulmaktadır. Yapı projeleri mevcut işleyişte halen kullanıcı ve/veya tüketici için belediyeden alınacak yapı ruhsatının tamamlayıcı birer evrakı olmaktan öte anlam taşımamaktadır.

Yapı denetimi, bütün bu sürecin başat unsuru olarak ülke gündeminde önemli bir yer tutmaktadır. 1999 Marmara depreminden sonra dönemin Siyasal İktidarı tarafından alelacele çıkarılan 4708 sayılı Yapı Denetimi Yasası ciddi eksiklikler ve yanlışlıklar taşımasının yanı sıra ihtiyacı gidermekten oldukça uzaktır.

Yapı denetimi sadece bir yasal düzenlemeler sorunu değildir. Elbette ki, yasal düzenlemeler zorunludur ancak uygulayıcıların bu konudaki kararlılığı, başka bir ifadeyle siyasi erkin tercihi sonucu değiştirecek önemdedir.

Siyasal İktidardan, yapı denetim mevzuatındaki yanlışlıkları gidermesi beklenirken, 7 Ağustos 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği Değişikliği ile yapı denetim kuruluşu ve laboratuvarında görev alacak teknik personelin mesleki deneyim süresini 12 yıldan 5 yıla indirilmiştir.

10 yıldır pilot olarak 19 ilde uygulanan yapı denetimi Bakanlar Kurulu kararıyla 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren 81 ilde hayata geçirilecektir.

TMMOB en başından itibaren yapı denetim sisteminin tüm ülkeye yaygınlaştırılması gerektiğini savunmaktadır. Ancak, sistemin yaygınlaştırılmasından önce yanlışlıkların giderilmesi büyük önem taşımaktadır.

TMMOB ve Odalarımız, yapı denetimi ile desteklenen "sağlıklı bir yapı üretim süreci" konusundaki önerilerini, her fırsatta yetkililere iletmış ve kamuoyu ile paylaşmıştır.

"Yapı Denetim Sistemi"nin 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren 81 ilimizin tümünde uygulamaya konacağına açıklanması üzerine, konu hakkındaki görüş ve önerilerimizi bir kez daha özetlemekte yarar görüyoruz.

1- Güvenli ve nitelikli bir yapılaşmanın ilk adımının öncelikle topografik ve jeolojik tespitler dikkate alınarak oluşturulan "İmar planlarının elde edilmesi sürecinde" atıldığı bilinmelidir.

2- İmar planlarındaki arazi kullanım kararlarının ve yapılaşma şartlarının belediye meclisleri tarafından kolaylıkla değiştirilebiliyor olması engellenmelidir. Son olarak, "Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı"nın Sakarya-Akyazı fay hattındaki koruma bandını 150 metreden 20 metreye indirme kararı, siyasi etkilerin bilimsel ve teknik kararlar üzerindeki gücünü ve düzeyini açıkça sergilemektedir. Bu gerçekten hareketle, öncelikle imar planlamasında görevli belediye teknik kadrolarının sorumluluğu artırılırken, görevleri sırasında oluşabilecek baskılara karşı yasayla korunan güvenli bir çalışma ortamı oluşturulmalıdır.

3- Yapı üretim süreci bir bütün olarak algılanmalıdır. Bu üretim zincirinde ilk halka olan "projelerin tasarımı" safhasından başlayarak "projelerin uygulanması" ve "uygulamanın denetimi"nin aynı titizlikle gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Sürecin sağlamlığının, zincirin en zayıf halkasının dayanımı kadar olabileceği gerçeği unutulmamalıdır.

4- Kayıt dışı yapılaşma, yapı stokumuzun %67'si düzeyindedir. İmar afları ile desteklenen bu büyük dilimin oluşmasına neden olan politikaların engellenmesi, en az yapı denetimi konusunda yapılan çalışmalar kadar önem taşımaktadır. Yasa dışı oluşan bu tip yapılara yeni torba yasalar çıkararak elektrik-su gibi alt yapı hizmetlerinin götürülmesi, yapı denetiminin geleceğini de tehlikeye atacaktır.

5- Amacını sadece depreme dayanıklı bina yapmakla sınırlayan yapı denetim anlayışı eksik kalmaktadır. Günümüzde artık "deprem güvenliği" yanında "yangın güvenliği", "gürültü kontrolü" ve "enerji performansı" gibi kavramlar da binaların mimari tasarımında zorunlu hale gelmektedir. Bu durumda; güvenliğin yanında "yaşanabilirliği" de hedefleyen bir yapı denetim modeli amaçlanmalıdır.

6- Binaların projelendirilmesinde uyulması gereken standartların giderek gelişmesi ve inşaat piyasasına modern



yeni malzemelerin girmesi, projelerin tasarlanmasını ve tasarıma uygun olarak gerçekleşmesini daha da önemli hale getirmiştir. Ancak mevcut yapı denetim modelinde "proje müellifleri" uygulama safhasında tamamen dışlanmıştır. 5846 sayılı Fikir Sanat Eserleri Kanunu'ndan gelen müelliflik hakları ve mesleki sorumlulukları, yapı denetim modeli içinde tanımlandığında süreç daha sağlıklı işleyecektir.

7- Projelerin doğruluğu yanında işçilik ve malzeme kalitesi, güvenli ve nitelikli bir bina elde etmeyi belirleyen en önemli faktörlerdir.

a- Üniversitelerde yeterli altyapı ve öğretim kadrosu hazırlanmadan, ihtiyacın ötesinde mimarlık ve mühendislik bölümleri açılmakta ve bu anlayış eğitimin kalitesini düşürmektedir. Yetkililer bu durumu "üniversite eğitiminin kitleselleşmesi" ile açıklarken, bu yetersizliği de kabullenmektedirler. Bu durumda tasarım, uygulama ve denetim sürecinde yer alacak mühendis, mimar ve plançuların mesleki yeterliğinin belirlenmesi, belgelenmesi ve meslek içi eğitime tabi tutulması gibi konularda ilgili meslek odalarının görev üstlenmesi giderek daha da önemli hale gelmektedir.

b- İnşaatlarda, teknik eğitim veren okullarda eğitilmiş iş gücünün çalıştırılması yasal zorunluluk olarak belirlenmeli ve inşaat piyasasında yetişmiş usta ve kalfalar mutlaka sertifikalandırılmalıdır.

c- Beton ve yapı çeliğinin yanında, imalata giren çok sayıdaki tesisat ve inşaat malzemesinin nitelik denetimi, öncelikle üretim merkezlerinde yapılmalı ve standart dışı malzemenin piyasaya girmesini engelleyici yasal tedbirler alınmalıdır.

d- Yapı denetim laboratuvarlarına akredite olma koşulu getirilmelidir.

8- Yapı Denetim Kanunu kapsamındaki tüm yapıların "yapı müteahhitiği" aracılığı ile yapılması ön koşul olarak belirlenmiştir. Ancak "yapı müteahhidi" kavramının tariflenmemiş olması çok önemli bir eksiklik olarak durmaktadır. Yapı denetim firmalarında olduğu gibi, müteahhitlik firmalarının da kurumsal niteliği, diğer kurumlarla olan ilişki biçimleri, yetki ve sorumlulukları belirlenmelidir.

9- Uygulamada, sürecin doğal işleyişi sonucunda, yapı sahibi öncelikle bina yapımını taahhüt edecek müteahhit firmayı belirlemektedir. Müteahhit firma da yasaklanmış olmasına rağmen, fiilen kendini denetleyecek yapı denetim firmasını seçmektedir. Bu durum yapı denetimin amacına ulaşmasını engellerken, firmaların dejenerasyonuna da neden olmaktadır. Bu istenmeyen ilişkiye karşı yeni önlemler geliştirilmelidir.

10- Denetlenecek yapının büyüklüğü ve fonksiyonu dikkate alınmadan tümüne aynı denetim modeli uygulanıyor olması, küçük ölçekli binaların denetim giderini artırmaktadır. Bu konuda daha rasyonel bir denetim modeli geliştirilmelidir.

11- Bütün kamu yapıları yasa kapsamına alınmalıdır. TOKİ, KİPTAŞ ve benzeri kuruluşların inşaatlarının denetimi, yapı denetim sistemi içerisine dahil edilmelidir.

12- Yapı denetiminde meslek odalarının sürece daha etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeline ihtiyaç vardır. 4708 Sayılı Yapı Denetim Yasası ile 3194 Sayılı İmar Yasası ve bağlı ikincil mevzuatın bu model esas alınarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

13- Yapı denetiminin anahtarı "mesleki denetim", onun olmazsa olmaz koşulu da TMMOB'ye bağlı meslek odalarının yürüttüğü "yeterlilik ve belgelendirme" faaliyetleridir. Bu nedenle yapı denetimi ile ilgili kamusal yapılanmalarda TMMOB'ye bağlı ilgili Odaların görev, yetki ve sorumlulukları tanımlanarak temsilcileri sağlanmalıdır. Denetçi belgelerinin verilmesi ve takibi TMMOB'ye bağlı Odalar tarafından yapılmalı, yapı denetimi mekanizmasında yer alan meslektaşların sicillerinin tutulması ve meslek içi eğitimler TMMOB'ye bağlı ilgili Odalarca gerçekleştirilmelidir.

14- Yapı denetim uygulamasını sağlam bir zemine oturtacak "Yapı Sigortası ve Mesleki Sorumluluk Sigortası" sistemine bir an önce geçilmelidir.

Yapı denetiminin aslında "kamusal bir hizmet olduğu" gerçeği unutulmamalıdır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu 24-25 Eylül 2010 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi.



TMMOB'nin 27-30 Mayıs 2010 tarihlerindeki Olağan Genel Kurulu'nda zaman yetersizliği nedeniyle görüşülemeyen Kararlar Komisyonu raporunun görüşülmesi gündemiyle toplanan Olağanüstü Genel Kurula 724 delege katıldı.

Divanın oluşturulmasıyla başlayan Olağanüstü Genel Kurul'da Divan Başkanlığına Nevzat Uğurel, Başkan Yardımcılıklarına Ülkü Özer ve Hüseyin Önder, Yazman Üyeliklere Nergiz Bilgin, Fuat Kılıç, Timur Bilinç Batur ve Celal Çetin Demirel seçildi. Divanın oluşumundan sonra TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı bir konuşma yaptı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın Genel Kurul

Açış konuşması şöyle:

Sevgili Arkadaşlar,

Hepinizi Birlik Yönetim Kurulu ve şahsım adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum.

Mayıs ayının son günlerinde gerçekleştirdiğimiz 41. Dönem Genel Kurulumuzda zaman yetersizliği nedeniyle başlayamadığımız "Genel Kurul Kararlar Komisyonu raporunun görüşülmesi ve karara bağlanması" maddesini tamamlamak üzere bugün burada bir aradayız.

Hepimiz biliyoruz: 1950'lerden beri yaratılan değerlerimiz ve 70'lerde çizilen yol haritamızın bu

dönemki kenar çizgilerini belirlemek üzere bugün gerçekleştirmekte olduğumuz Olağanüstü Genel Kurulumuzda alacağımız kararlar örgütümüz için çok önemli. Bunun için hepimizin Genel Kurulumuzda tartışmalara katılımı çok önemli.

"Bu ülkenin, bu ülke insanının TMMOB'ye olan ihtiyacı devam etmektedir" sözünden hareketle ve halkımıza olan görev ve sorumluluklarımızın bilinciyle; "daha demokratik, daha işlevsel bir TMMOB örgütülüğü için", "birlikte üreten, birlikte karar alan, birlikte yöneten bir TMMOB örgütülüğü için", "Kararlar almak için" bugün buradayız. Hepiniz hoş geldiniz.

Sevgili Arkadaşlar,

Öncelikle Anayasa Referandumu ile başlamak istiyorum:

TMMOB 41. Olağan Genel Kurulu'nda oy birliğiyle kabul edilen sonuç bildirimizde ülkenin son günlerdeki önemli gündemi olan Anayasa referandumu ile ilgili olarak şunları söylemiştik:

"12 Eylül anayasasına da, onun bir devamı olan AKP anayasasına da "hayır" diyoruz. Eşitlikçi, özgürlükçü bir anayasa ancak demokratik katılımın bütün kanalları açılarak yapılabilir. Demokratik katılım olanaklarının önünü açmak üzere başta yüzde onluk seçim barajı, siyasi partiler ve seçim yasaları olmak üzere toplumun siyaset yapma olanaklarını engelleyen tüm yasaların değiştirilmesi için bugüne kadar

olduğu gibi bundan sonra da mücadele edeceğiz."

Evet, Sevgili Arkadaşlar,

Bu kararımızdan hareketle; 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan referanduma yönelik olarak "12 Eylül Anayasasına da, AKP Anayasasına da Hayır" diyerek, tüm Türkiye çapında yürütülen faaliyetlerimize katılan üyelerimize, çalışanlarımıza, basın açıklamaları yapan Oda Yönetim Kurullarımıza, İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımıza, miting ve kitlesel basın açıklamalarında birlikte olduğumuz tüm emek ve demokrasi güçlerine gösterdikleri duyarlılık ve özverili çalışmalarından dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyoruz.

Sevgili Arkadaşlar,

Türkiye 12 Eylül melanetinden bir türlü kurtulamadı. Bugünlerde neredeyse herkes '12 Eylül ile hesaplaşmaktan' söz ederken de, 12 Eylül düzeni yenilenecek güçlendirildi. 12 Eylül, öncesinde hakkını arayan, kendi geleceğine sahip çıkan bir toplumu yok ederek yerine kula kulluk eden, itiraz etmeyen bir 'evet toplumu' yarattı. O yüzden, 1982'de 12 Eylül anayasasına 'Hayır' diyen yüzde 8.6 teslim olunmadığının belgesi olarak tarihe geçmişti. Bugün de 12 Eylül anayasasına da AKP'nin anayasasına 'hayır' diyerek, başka bir yol arayanların hayır sesi, geleceği kazanabilme umudu olarak not düşüldü yine bir 12 Eylül gününe.

12 Eylül ile gerçek bir hesaplaşma, onun sonucu olarak bugün muhafazakârlık temelinde gelişen yeni sömürü düzenine karşı mücadeleyi gerektirir. Bunun için de ülkemizdeki darbelerin kaynağının iyi bilinmesi gereklidir. Referandum boyunca birileri çıkıp darbelerin kaynağı olarak darbeyi yapan üç-beş general gösterdi ve onlar yargılandığında darbeye hesaplaşmış olacağını öne sürdüler. Ülkemizde darbelerin kaynağı emperyalizm ve büyük sermaye güçleridir. 12 Mart da, 12 Eylül de emperyalizmin ve büyük sermayenin ihtiyaçlarına bir yanıt olarak, onların icazetiyle gerçekleşmiştir. Bugün ise aynı güçler AKP iktidarının arkasındadır.

O yüzden 12 Eylül ile hesaplaşmak, yalnızca faşist darbenin perdenin önündeki çirkin yüzleriyle hesaplaşmayla sınırlı görülemez, asıl olan neoliberal sömürü politikalarının sonucu olarak yaratılan bugünkü işsizlik ve yoksulluk düzenidir. 12 Eylül diğer yandan da ülkemizdeki halkın aşağıdan gelişen demokratik hareketini kesintiye uğratarak yerine cemaat ve tarikatların gelişimini desteklemiştir. İşte bugünün Türkiye'si 12 Eylül'ün açtığı bu yoldan yaratılmıştır.

12 Eylül darbesini destekleyenler 12 Eylül 2010'da da 'evet' dedi. Dün darbeyi yapanları 'cennetlik' ilan edenler, bugün referandum sonucuyla

kendileri için 'cennet ülke' yaratma yolunda bir adım daha attılar.

Referandumun sonucu, AKP'nin tekeli iktidarını kurma yönünde, önündeki yargı engelini de ortadan kaldırdı. Yürütmenin yetkileri artırılarak iktidarın giderek başkanlık sistemine geçişle tek bir elde toplanacağı çağımızın padişahlık sistemi kurulmaya çalışılıyor. Kimi aklıevveller ortaya çıkıp bunu 'demokrasiye açılan bir kapı' olarak sunmaya çalışsa da vaziyet ortadadır, bu kapı daha otoriter bir rejime doğru aralanmıştır.

125. maddede yapılan değişiklikle, 'yargı yerindelik denetimi yapamaz' hükmünün anayasal güvence altına alınması ile sermayenin sınırsız sömürsünün önündeki bir engel daha ortadan kaldırılmış oldu. AKP'nin 'küresel sermayenin ülkemize girişini kolaylaştırmak' olarak gerekçelendirdiği bu değişiklikle ülkemiz emperyalist talana daha çok açılmış oldu.

Türkiye'de bugün iktidar yapısı büyük oranda değişmiştir. AKP'nin temsil ettiği ittifak devlet olmuştur. Statüko/demokrasi ikilemi de yer değiştirmiş; AKP eliyle yeni bir statüko inşa edilmiştir. Bu değişimle birlikte rejimin bekçileri de değişmiş, her alanda bir tasfiye gündeme gelmiştir.

Yani ülkemizde güç merkezi değişmiştir ancak eksen sabit kalmıştır. Ülkemizde yaşanan bütün önemli gelişmelerde olduğu gibi bugün de yaşananlar emperyalizme bağımlılık ilişkileri çerçevesinde gündeme gelmektedir. Yani eksen yine emperyalizmdir. Bu yeni düzenin güç merkezi ise 'Pensilvanya'dır. Özetle Yeni Türkiye Cumhuriyeti de budur. Referandum sonuçlarıyla birlikte geleneksel milliyetçi-muhafazakâr tarihsel blok bir kez daha, bu kez AKP etrafında bütünleştirildi. Ülkemizde tarihsel blok her dönemde emperyalizme bağımlı gelişmelerin önünün açılmasının anahtarı olmuştur. Bunun karşısında ise hiç azımsanmayacak bir direnç unsurunun olduğunu da söyleyebiliriz.

AKP bir yandan güçleniyor gibi görünse de dünyada kapitalizmin içine girdiği tarihsel krizle birlikte, giderek düzenin iç çelişkileri daha belirgin bir biçimde açığa çıkmaktadır. Kapitalizm tarihsel krizini, emekçileri daha fazla sömürerek aşmaya çalışmaktadır. AKP de benzer şekilde önümüzdeki günlerde gündeme getireceği 'yeni istihdam projesi' ile esnek ve güvencesiz çalışmayı yaygınlaştırarak sermayeye yeni imkânlar sunmaya çalışacaktır. Kamusal ve sosyal bir devlet olma niteliği ortadan kaldırılırken bunun yerine konan cemaat ilişkileri de kendi çatlaklarını yaratmaya başlamıştır.

Bunun sürdürülebilir olmadığı ortadadır. O yüzden çağımız artık yeni direnişlerin ve mücadelelerin gelişen adalet ve özgürlük arayışlarına sahne olacaktır. Avrupa'da yaşananlar, Yunanistan'daki direnişler bunun örneğidir. Ülkemizde unutulmaması gereken en önemli deneylerden birisi de kuşkusuz TEKEL işçilerinin direnişi olmuştur. İşçiler

Olusum *güncele Gaziantep

www.gaziantepolusum.com

11 AĞUSTOS 2010 SAĞ 16.11 16.11 16.11 16.11 16.11 16.11 16.11 16.11 16.11 16.11

ÜNİVERSİTE NEREDE? NEREDE?

Çukurova

Jürriyet

Sürücüler sabırlı olmalı

Peri'den sabır daveti

Peri'den sabır daveti

Mühendisler Odası (MMO) Gaziantep Şube Başkanı Ali Peri, Ramazan ayı boyunca sürücülerin daha sabırlı olmasını istedi.

Sürücüler sabırlı olmalı

Peri'den sabır daveti

Peri'den sabır daveti

Analiz

Haftalık Siyasal Ekonomi Gazetesi

Peri'den sabır daveti

Sürücüler sabırlı olmalı

Telgraf

"Evet-Hayır" a odaklandık, depremi unuttuk

Mühendisler Odası (MMO) Gaziantep Şube Başkanı Ali Peri, vatandaşların depreme odaklanarak, "Evet-Hayır" tartışmalarına odaklanarak, depremi unuttuklarını belirtti.

Gaziantep

EKSPRES

11 yıldan beri birşey yapılmadı

11 yıldan beri birşey yapılmadı

Peri'den sabır daveti

Gaziantep

EKSPRES

"Başarısızlık sinyali uzun süredir vardı, göremedikler"

MMO'dan Emniyet Müdürü Oğuz'a ziyaret

Peri'den Emniyet Müdürü Oğuz'a ziyaret

Gaziantep

EKSPRES

STK atılımı

CHP'iler "HAYIR" için çalışıyor

Peri'den sabır daveti

Gaziantep

EKSPRES

PUSULA

Doğru Haberinin Yolu

Sürücüler sabırlı olun uya

GÜNEŞ

Yon tabelalarında üniversite y...

Yon tabelalarında üniversite y...

17 Ağustos'un unutulmazları

Gaziantep

EKSPRES

Yon tabelalarında üniversite y...

Yon tabelalarında üniversite y...